

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА

Освітньо-професійна програма

Біологія та здоров'я людини
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини
з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено Вченою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка
Голова Вченої ради
Ректор _____ Ю. О. Лянной
(протокол № ___ від _____ 2021 р.)

Суми
2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Біологія та здоров'я людини
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини
з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
кваліфікація Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Біологія та здоров'я людини. Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри біології та методики навчання біології

Протокол №

Завідувач кафедри _____ (Литвиненко Ю.І.)

« » грудня 2021 р.

Ухвалено науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № від « » 2021 р.

Голова науково-методичної комісії
природничо-географічного факультету _____ (Міронєць Л.П.)

Перший проректор _____ (Пшенична Л. В.)

Керівник центру якості вищої освіти _____ (Ячменик М. М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Біологія та здоров'я людини підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розроблена та внесена кафедрою біології людини і тварин Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка. Програма буде впроваджуватися до введення в дію Стандарту вищої освіти за відповідним рівнем з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020 та Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №2736 від 23.12.2020 р.

РОЗРОБНИКИ:

**Вакал Анатолій
Петрович**

кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

**Міронєць Людмила
Петрівна**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

**Генкал Світлана
Едуардівна**

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології та методики навчання біології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

**Павлущенко Наталія
Миколаївна**

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

**Валюх Марина
Володимирівна**

студентка природничо-географічного факультету сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

- 1.
- 2.
- 3.

1. Профіль освітньо-професійної програми

014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка; Природничо-географічний факультет; Кафедра біології та методики навчання біології.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр. Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Біологія та здоров'я людини першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта Біологія та здоров'я людини з додатковою спеціальністю 013 Початкова освіта, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців. На базі ступеня «молодший бакалавр» (ОКР «молодший спеціаліст») можуть бути перезараховані не більш ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія УД № 19003489, рішення Акредитаційної комісії від 19 лютого 2018 р. протокол № 134 (наказ МОН України від 25.02.2018 № 642).
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта; ОР молодший бакалавр, ОКР молодший спеціаліст.
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджена з 1 вересня 2021 року, термін дії – до впровадження Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2021-rik

2 – Мета освітньої програми

Підготувати фахівців, які володіють фундаментальними знаннями та практичними навичками в галузі освіти з предметних спеціальностей біологія та здоров'я людини та початкова освіта, здатних здійснювати професійну діяльність, спрямовану на організацію освітнього процесу з біології та початкової освіти в закладах загальної середньої освіти, на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів. Забезпечити формування компетентностей, необхідних майбутньому вчителю біології та вчителю початкових класів для здійснення ефективної професійної діяльності та самоосвіти протягом життя.

Підготовка бакалаврів біології та початкової освіти, які зможуть критично оцінювати та застосовувати на практиці теоретичні постулати та інноваційні методи у галузі біологічної та

<p>початкової освіти і будуть здатні до постійного навчання і самовдосконалення, а також спроможними, спираючись на найсучасніші техніки та методики, організувати чи брати участь у наукових, проектно-пошукових дослідженнях у галузі біологічної та початкової освіти, розробці управлінських рішень.</p>	
<p>3 – Характеристика освітньої програми</p>	
<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Галузь знань 014 Освіта/Педагогіка. Спеціальність 014 Середня освіта. Предметна спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Додаткова спеціальність: 013 Початкова освіта. Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 136,5 кредити ЄКТС (57%), з них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 22 кредити ЄКТС (9%), циклу професійної підготовки – 114,5 кредитів ЄКТС (48%). Блок вибіркових навчальних дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25%). На практичну підготовку відводиться 34,5 кредити ЄКТС (14%).</p>
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: освітній процес у закладах загальної середньої освіти, пов'язаний з навчанням біології та початкової освіти та сучасними методиками\технологіями навчання біології та здоров'я людини, початкової освіти. Цілі навчання: формування загальних та фахових компетентностей майбутнього учителя біології та здоров'я людини, вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти. Теоретичний зміст предметної області: сучасні теоретичні засади біології (достатні для формування предметної компетентності), початкової освіти та педагогіки, методик навчання біології та початкової освіти, концепції компетентнісного, діяльнісного, проблемного та індивідуального підходів до навчання біології та початкової освіти, компетентнісно орієнтовані методи, методичні прийоми, форми організації навчально-пізнавальної діяльності; методики навчання біології та здоров'я людини, початкової освіти у закладах загальної середньої освіти. Методи, методики та технології: методи біології та здоров'я людини, початкової освіти як наук, освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Інструменти та обладнання: обладнання та устаткування, необхідне для формування професійних компетентностей, технічні засоби навчання, друковані та інтернет-джерела, необхідні в освітньому процесі; використання баз різних освітніх установ для проведення навчальних практик і педагогічної практики в базавій середній школі.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів має академічну та прикладну спрямованість і зорієнтована на теоретико-практичну підготовку вчителів біології та здоров'я людини, вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма забезпечує загальну академічну освіту за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), додаткова спеціальність 013 Початкова освіта. ОПП</p>

	<p>поряд з класичною підготовкою вчителя біології та здоров'я людини, вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти фокусується на прикладній спеціальній підготовці в галузях педагогіки, психології та візуального супроводу процесу навчання, що забезпечує конкурентоспроможність випускників на регіональному та національному ринку праці, успішне працевлаштування та можливість подальшої освіти.</p> <p>Ключові слова: освіта, середня освіта, бакалавр середньої освіти, вчитель, біологія та здоров'я людини, педагогіка, початкова освіта, методика навчання.</p>
Особливості програми	<p>Програма розроблена з урахуванням результатів наукових досліджень у сферах професійної освіти та теорій і методик навчання, зорієнтована на класичну підготовку вчителя біології та здоров'я людини (формування біологічних і психолого-педагогічних знань та умінь), набуття навичок soft skills чим забезпечує регіональну потребу у вчителях початкових класів і надає широкий спектр для працевлаштування.</p> <p>Освітня програма передбачає різні види практик (навчальна, виробнича), уможлиблює формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Особа, яка здобула ступінь бакалавра може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій – 2016»).
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та набувати додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого навчання з урахуванням особистісноорієнтованого, компетентнісного, когнітивно-візуального підходів.</p> <p>Форми навчання: лекції, семінари, практичні й лабораторні заняття, практики, курсові роботи, тренінги, майстер-класи, конференції, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: традиційні та інноваційні, у т.ч. інтерактивні ігрові, проєктні, дослідницькі, самонавчання.</p> <p>Засоби: електронні освітні ресурси, практико-орієнтовані завдання, кейси, проєкти.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної роботи ведеться за двома шкалами навчальних досягнень: національна чотири-рівнева шкала («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та 100-бальна шкала за системою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Види контролю: поточний, модульний, тематичний, підсумковий, самоконтроль, взаємоконтроль; залік, іспит (усний/письмовий), звіт практики, кваліфікаційний екзамен з біології та методики навчання біології.</p> <p>Форми контролю: тести, усне/письмове опитування, захист курсових робіт, презентації тощо</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузях біології та здоров'я людини,

	<p>початкової освіти, педагогіки й методики середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти.</p>
<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).</p> <p>ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).</p> <p>ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети та працювати в команді (лідерська компетентність).</p> <p>ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК 1. Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України); формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів; використовувати знання іноземної мови в освітній і професійній діяльності.</p> <p>СК 2. Предметно-методична компетентність як здатність: моделювати зміст навчання біології та початкової освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння з біології та початкової освіти спільні для всіх компетентностей; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів біології та початкової освіти на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.</p> <p>СК 3. Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію із сфери біології та початкової освіти, оперувати нею у професійній діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі.</p> <p>СК 4. Психологічна компетентність як здатність: визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні</p>

особливості учнів; використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

СК 5. Емоційно-етична компетентність як здатність: усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК 6. Компетентність педагогічного партнерства як здатність: до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

СК 7. Інклюзивна компетентність як здатність: створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК 8. Здоров'язбережувальна компетентність як здатність: організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу; здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я під час професійної діяльності, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

СК 9. Проектувальна компетентність як здатність проектувати осередки навчання, виховання і розвитку учнів.

СК 10. Прогностична компетентність як здатність: прогнозувати результати освітнього процесу вивчення біології та початкової освіти; планувати освітній процес.

СК 11. Організаційна компетентність як здатність: організувати процес навчання, виховання і розвитку учнів; організувати різні види і форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів у відповідності до нормативних вимог, правил і рекомендацій.

СК 12. Оцінювально-аналітична компетентність як здатність: здійснювати оцінювання результатів навчання учнів; аналізувати результати навчання учнів; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.

СК 13. Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності; здатність до навчання впродовж життя: визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, супервізії тощо), дотримуючись принципів

	професійної етики; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.
7 – Програмні результати навчання	
Знання:	<p>ПРЗ 1. Знає біологічні терміни та поняття.</p> <p>ПРЗ 2. Знає та розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки, орієнтується на її сучасні досягнення.</p> <p>ПРЗ 3. Знає рівні організації живої матерії, особливості їх будови та функціонування, взаємозалежність між особливостями будови та процесами життєдіяльності живих організмів.</p> <p>ПРЗ 4. Знає основні біологічні процеси та їх характеристики, а також пояснює дані явища використовуючи знання з хімії, фізики, географії.</p> <p>ПРЗ 5. Знає особливості будови клітин представників усіх царств живого.</p> <p>ПРЗ 6. Знає систематичні категорії та класифікацію представників усіх царств живої природи, в тому числі використовує визначники для ідентифікації рослинного чи тваринного організму.</p> <p>ПРЗ 7. Розуміє онтогенетичні зв'язки між представниками живої природи, сутність гіпотез виникнення життя на планеті Земля.</p> <p>ПРЗ 8. Знає сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання біології та здоров'я людини у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 9. Знає теоретичні основи процесів навчання, виховання і розвитку особистості учнів закладів загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 10. Знає ознаки безпечного освітнього середовища; основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни; види та прояви насильства, булінгу, правила запобігання та протидії їм</p> <p>ПРЗ 11. Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів закладів загальної середньої освіти.</p> <p>ПРЗ 12. Знає індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на засвоєння навчального матеріалу та успішну соціалізацію</p> <p>ПРЗ 13. Знає інноваційні технології організації і проведення навчально-виховної та методичної роботи в Новій українській школі за напрямками, зумовленими посадовими обов'язками вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти.</p>
Уміння:	<p>ПРУ 1. Уміє самостійно проводити уроки, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи, прийоми, форми та засоби навчання.</p> <p>ПРУ 2. Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології та здоров'я людини для пояснення будови, властивостей і особливостей процесів життєдіяльності живих організмів, встановлювати взаємозалежність між будовою та функціями біологічних об'єктів.</p> <p>ПРУ 3. Уміє застосовувати класифікацію живої природи, її таксономічні категорії.</p> <p>ПРУ 4. Уміє виконувати біологічні експерименти та дослідження як засіб навчання та для вивчення сутності біологічних процесів, явищ.</p> <p>ПРУ 5. Аналізує будову та функції живих об'єктів та пояснює принципи життєдіяльності на основі біологічних, хімічних, фізичних теорій.</p>

	<p>ПРУ 6. Характеризує особливості функціонування живої природи у взаємозалежності зі середовищем існування, розкриває механізми адаптації організмів.</p> <p>ПРУ 7. Уміє розв'язувати біологічні задачі генетичного, екологічного, біофізичного та біохімічного змісту.</p> <p>ПРУ 8. Уміє застосовувати методичні підходи і сучасні технології навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів.</p> <p>ПРУ 9. Уміє організовувати освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, санітарних правил і норм, протиепідемічних правил: вживати заходів щодо запобігання та протидії боулінгу, різним проявам насильства серед учнів та інших учасників освітнього процесу; проводити профілактичні заходи, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я учнів</p> <p>ПРУ 10. Уміє планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду); складати індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учнів.</p> <p>ПРУ 11. Уміє визначати прояви заниженої чи завищеної самооцінки учнів з метою її коригування; створювати умови формування позитивної самооцінки учнів; використовувати основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки.</p> <p>ПРУ 12. Уміє інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p> <p>ПРУ 13. Уміє застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.</p>
Комунікація	<p>ПРК 1. Організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі закладу загальної середньої освіти, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРК 2. Здатність розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p>
Відповідальність та автономія	<p>ПРА 1. Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРА 2. Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Освітньо-професійну програму Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Початкова освіта забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, достатній стаж роботи, свідоцтва про підвищення кваліфікації і для яких встановлено відповідність чинним ліцензійним умовам.
Специфічні характеристики матеріально-	Наявна матеріально-технічна база відповідає ліцензійним умовам і дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу за

<p>технічного забезпечення</p>	<p>ОПП. В освітньому процесі використовуються навчальні приміщення для проведення лекційних, лабораторних та практичних занять, лабораторія Нової української школи, навчально-науковий центр «Ботанічний сад СумДПУ ім. А. С. Макаренка», біостаніонар «Вакалівщина», зоологічний музей, гербарій, віварієм, комп'ютерні класи із доступом до Інтернет. Бібліотека акумулює наукову та навчальну літературу й періодичні спеціальні видання, необхідні для самостійної роботи студентів. Наявні читальні зали з вільним доступом до Інтернет. Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, їдальня, актові зали, спорткомплекс, стадіон, басейн, медпункт, психологічна служба).</p> <p>Наявні навчальні приміщення з комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, наукові та навчальні лабораторії з окремих розділів біології, устаткування, необхідне для виконання навчального плану. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі. Користування Інтернет-мережею безлімітне.</p> <p>Наявне спеціальне лабораторне обладнання: мікроскопи, йономіри, терези, термостати, автоклав, сушильні шафи, муфельні печі та ін.</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт.</p> <p>Інформаційне забезпечення: наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційного веб-сайту навчального закладу. Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси на платформі Moodle. Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, каталог вибіркового навчання, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний доступ до ресурсів ОПП на сайті випускової кафедри.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Підготовка бакалаврів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах внутрішньої кредитної мобільності може бути реалізоване на підставі укладених договорів із вітчизняними закладами вищої освіти та з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією університету на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод / договорів із закордонними закладами вищої освіти та з</p>

	власної ініціативи, підтриманої адміністрацією університету на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

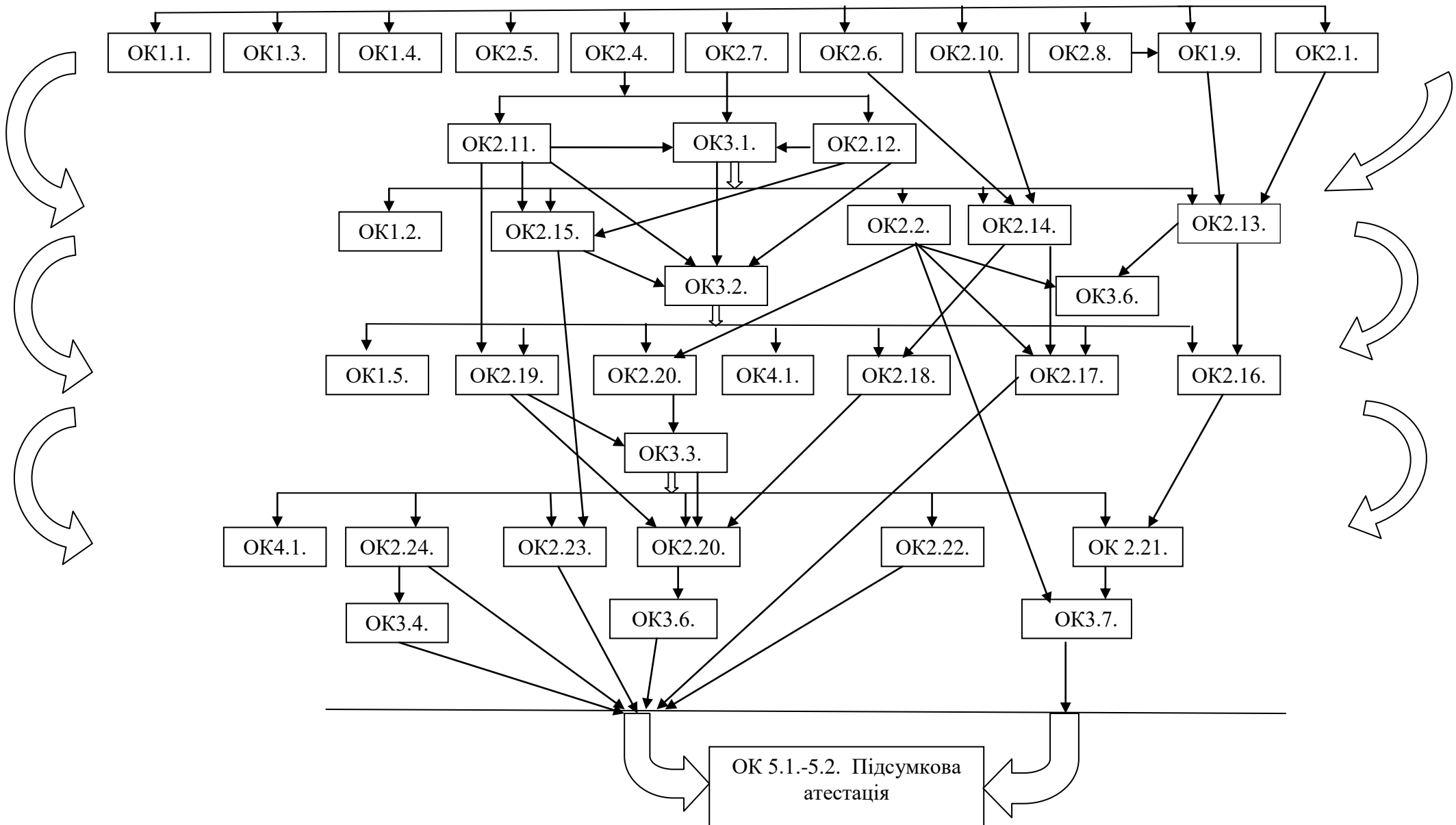
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
<i>1.1. Цикл загальної підготовки</i>			
OK1.1.	Історія та культура України	4	Екзамен
OK1.2.	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
OK1.3.	Інформаційно-комунікаційних технології	3	Залік
OK1.4.	Фізичне виховання	4	Залік
OK1.5.	Іноземна мова	7	Залік
Всього за цикл:		22	
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>			
OK2.1.	Психологія	6	Екзамен
OK2.2.	Педагогіка	8	Екзамен
OK2.3.	Основи інклюзивного навчання	3	Залік
OK2.4.	Цитологія з основами гістології та ембріології	4	Екзамен
OK2.5.	Хімія	3	Залік
OK2.6.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	Залік
OK2.7.	Мікологія	4	Залік
OK2.8.	Вступ до спеціальності початкова освіта	3	Залік
OK2.9.	Методика навчання технології освітньої галузі	5	Екзамен
OK2.10.	Анатомія людини	6	Екзамен
OK2.11.	Ботаніка	8	Екзамен
OK2.12.	Зоологія	8	Екзамен
OK2.13.	Методика навчання соціальної та здоров'язберезувальної освітньої галузі	4	Залік
OK2.14.	Основи здоров'я людини	3	Залік
OK2.15.	Загальна екологія	3	Залік
OK2.16.	Методика навчання української мови та літературного читання в початковій школі	6,5	Екзамен
OK2.17.	Методика навчання основ здоров'я людини	4	Екзамен
OK2.18.	Фізіологія людини	5,5	Екзамен
OK2.19.	Фізіологія рослин	4,5	Екзамен
OK2.20.	Методика навчання біології та природознавства	7	Екзамен
OK2.21.	Методика навчання математичної освітньої галузі в початковій школі	5,5	Екзамен

OK2.22.	Еволюційне вчення	3	Залік
OK2.23.	Екосистемологія	3	Залік
OK2.24	Генетика з основами селекції	4,5	Екзамен
Всього за цикл:		114,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		136,5	
2. Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
ВБ2.1-2.15.	Вибір із загального переліку	60	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
Практична підготовка			
OK3.1.	Навчальна практика з біології	6	Залік
OK3.2.	Навчальна практика з біології	9	Залік
OK3.3.	Навчальна практика з біології	3	Залік
OK3.4.	Навчальна практика з біології	1,5	Залік
OK3.5.	Пропедевтична практика в ЗЗСО (педагогічна)	3	Залік
OK3.6.	Виробнича практика в ЗЗСО (педагогічна)	6	Залік
OK3.7.	Виробнича практика в ЗЗСО (педагогічна, початкова освіта)	6	Залік
Всього за цикл практичної підготовки:		34,5	
Курсові роботи			
OK4.1.	Курсова робота	6	
Всього за курсові роботи:		6	
Підсумкова атестація			
OK5.1.	Комплексний екзамен або захист кваліфікаційної роботи	1,5	
OK5.2.	Комплексний екзамен з педагогіки, психології та методики початкової освіти	1,5	
Всього за підсумкову атестацію:		3	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		240	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Початкова освіта першого рівня вищої освіти проводиться у формі кваліфікаційного екзамену, або захисту кваліфікаційної роботи з біології та методики навчання біології та комплексного екзамену з педагогіки, психології та методики початкової освіти. Завершується видачею документів встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та здоров'я людини базової школи. Вчитель початкових класів закладів загальної середньої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4.Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	КК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 13
ОК1.1		+		+	+		+				+								
ОК1.2		+	+	+	+		+				+	+					+		+
ОК1.3		+	+		+	+			+			+			+		+		+
ОК1.4			+		+	+						+	+	+	+			+	
ОК1.5		+	+		+	+					+	+					+	+	+
ОК2.1		+	+		+	+				+	+	+						+	+
ОК2.2		+	+		+	+					+	+	+		+		+	+	+
ОК2.3			+		+						+	+	+		+				+
ОК2.4	+	+			+		+		+					+					
ОК2.5	+	+	+			+		+						+					+
ОК2.6	+	+	+			+				+				+	+	+			+
ОК2.7			+						+					+				+	
ОК2.8	+	+						+		+				+					
ОК2.9	+				+			+		+				+				+	+
ОК2.10	+	+	+			+				+				+	+	+			+
ОК2.11			+						+					+				+	
ОК2.12					+	+		+	+										
ОК2.13	+		+					+						+				+	+
ОК2.14	+	+	+			+				+				+	+	+			+
ОК2.15	+				+			+		+									
ОК2.16	+		+	+			+	+										+	+
ОК2.17	+		+		+			+	+				+	+		+			+
ОК2.18	+		+					+	+									+	+
ОК2.19			+					+								+	+		
ОК2.20	+		+		+			+	+			+	+		+				+
ОК2.21		+	+		+	+				+	+	+						+	+
ОК2.22			+				+		+										+
ОК2.23						+			+										
ОК2.24	+	+		+	+	+	+	+	+					+				+	+
ОК3.1	+		+		+	+		+						+		+	+		
ОК3.2	+		+		+	+		+						+		+	+		
ОК3.3	+		+		+	+		+						+		+	+		
ОК3.4	+		+		+	+		+						+		+	+		
ОК3.5		+	+		+	+					+	+	+		+		+	+	+
ОК3.6		+	+		+	+					+	+	+		+		+	+	+
ОК3.7	+	+			+		+		+	+							+	+	+
ОК4.1	+	+				+	+	+	+							+			
ОК5.1	+		+		+		+	+	+			+	+	+	+	+	+		+
ОК5.2	+		+		+		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ПРЗ 1	ПРЗ 2	ПРЗ 3	ПРЗ 4	ПРЗ 5	ПРЗ 6	ПРЗ 7	ПРЗ 8	ПРЗ 9	ПРЗ 10	ПРЗ 11	ПРЗ 12	ПРЗ 13	ПР У1	ПР У2	ПР У3	ПР У4	ПР У5	ПР У6	ПР У7	ПР У8	ПР У9	ПРУ 10	ПРУ 11	ПРУ 12	ПРУ 13	ПРК 1	ПРК 2	ПРА 1	ПРА 2			
OK1.1														+														+		+			
OK1.2									+					+															+		+		
OK1.3									+					+															+		+		
OK1.4									+					+									+	+					+		+	+	
OK1.5									+					+															+		+		
OK2.1									+		+	+	+	+														+		+	+		
OK2.2									+					+														+		+	+		
OK2.3									+	+		+		+														+		+	+		
OK2.4	+	+	+	+											+		+	+															
OK2.5				+						+								+											+	+	+		
OK2.6	+		+	+					+	+		+			+								+	+	+				+	+	+		
OK2.7	+	+	+		+	+	+								+	+	+	+	+										+		+		
OK2.8									+	+	+	+	+															+		+	+		
OK2.9									+	+	+	+	+	+														+		+	+		
OK2.10	+		+	+					+	+		+			+		+											+		+	+		
OK2.11	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+										+		+		
OK2.12	+	+	+	+	+	+	+								+	+	+	+	+												+		
OK2.13									+	+	+	+	+	+																	+		
OK2.14	+		+	+					+	+		+			+													+		+	+		
OK2.15	+		+												+		+		+												+		
OK2.16	+								+		+	+	+	+															+	+	+		
OK2.17		+							+	+	+		+	+	+													+		+	+		
OK2.18									+		+	+	+	+															+		+	+	
OK2.19	+		+	+	+										+		+	+	+	+	+								+		+	+	
OK2.20		+							+	+	+		+	+	+													+		+	+	+	
OK2.21									+		+	+	+	+																	+	+	
OK2.22	+	+														+			+													+	
OK2.23	+		+				+								+				+													+	
OK2.24		+	+	+				+	+	+	+			+	+		+	+				+	+				+	+	+	+	+	+	
OK3.1	+	+		+		+				+					+	+	+	+									+		+	+	+		
OK3.2	+	+		+		+				+					+	+	+										+		+	+	+	+	
OK3.3	+	+				+				+					+	+	+										+		+	+	+	+	
OK3.4	+	+				+				+					+	+	+										+		+	+	+	+	
OK3.5									+						+												+		+	+	+	+	
OK3.6									+						+												+		+	+	+	+	
OK3.7									+	+	+	+	+	+													+	+	+	+	+	+	
OK4.1	+	+		+											+	+	+	+											+	+	+	+	
OK5.1	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
OK5.2									+	+	+	+	+	+														+	+	+	+	+	+

